

**A Kúria
mint felülvizsgálati bíróság
ítélete**

Az ügy száma: Pfv.III.21.984/2018/13. szám

A tanács tagjai: . Döme Attila a tanács elnöke

. Farkas Antónia előadó bíró

Salamonné dr. Piltz Judit bíró

A felperes: felperes

A felperes képviselője:

. Pongrácz Judit ügyvéd

Az alperesek: I. rendű

II. rendű

III. rendű

IV. rendű

Az alperesek képviselői:

. Petruska Emil ügyvéd I. rendű alperesért

jogtanácsos II. rendű alperesért

Réczicza White & Case LLP Ügyvédi Iroda

(ügyintéző: dr. Garamvölgyi Róbert ügyvéd) III. rendű

alperesért

Márk Ügyvédi Iroda

(ügyintéző: dr. Donauer Márk ügyvéd) IV. rendű

alperesért

Beavatkozók: beavatkozó

beavatkozó

A II. és IV. rendű alperesek beavatkozóinak képviselői:

Csuka és Társai Ügyvédi Iroda

(ügyintéző: dr. Csuka Péter ügyvéd) II. rendű alperesi

beavatkozóért

. Sarkadi Julianna Ügyvédi Iroda

(ügyintéző: dr. Sarkadi Julianna ügyvéd) IV. rendű

alperesi beavatkozóért

A per tárgya: kártérítés megfizetése

A felülvizsgálati kérelmet benyújtó fél:

felperes

A másodfokú bíróság neve és a jogerős határozat száma:

Óvárosi Ítéltábla 7.Pf.20.162/2018/12.

Az elsőfokú bíróság neve és a határozat száma:

Óvárosi Törvényszék 10.P.20.012/2012/166.

Rendelkező rész

A Kúria a jogerős ítéletet hatályában fenntartja.

Kötelezi a felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az I. rendű alperesnek 30.000 (harmincezer), a II. rendű alperesnek 30.000 (harmincezer), a III. rendű alperesnek 38.100 (harmincnyolcezer-

száz) forint, a IV. rendű felperesnek szintén 30.000 (harmincezer) forint perköltséget.

A le nem rótt 2.241.000 (kétmillió-kétszáznegyvenegyezer-száz) forint felülvizsgálati eljárási illetéket a Magyar Állam viseli.

Az ítélet ellen felülvizsgálatnak nincs helye.

Indokolás

A felülvizsgálat alapjául szolgáló tényállás

- [1] A felperes 2003 novemberében deréktáji panaszaival fordult háziorvosához, aki az I. rendű alperesi Kft. szolgáltatásaként végezte tevékenységét.
- [2] A felperes 2004. szeptember 26-án észlelte, hogy zsibbad a lába, majd másnap reggel se székletet, se vizeletet nem tudott üríteni, és fürdés közben észlelte, hogy pár perc leforgása alatt deréktól lefelé haladva érzéketlenné vált. Ekkor mentőt hívott, azonban a II. rendű alperes nem tartotta szükségesnek a mentését, azt javasolta, hogy forduljon a háziorvosához.
- [3] A felperes 8 óra 5 perckor érkezett meg a háziorvosához, aki hátgerincsérv gyanújával sürgős kórházi kezelést rendelt el, és értesítette a IV. rendű alperest a felperes érkezéséről.
- [4] A szállítás érdekében mentőt rendeltek, a II. rendű alperes azonban 1 órán belüli érkezést vállalt, amelyet végül a felperes nem vett igénybe, így 8 óra 45 perckor a mentőszállítást lemondták.
- [5] A felperest 9 óra 23 perckor vették fel a IV. rendű alperes ideggyógyászati szakambulanciájára, ahol sürgősségi MRI vizsgálatra utalták be a III. rendű alpereshez azzal, hogy a lelettel jelentkezzen a Kórház Idegsebészeti Osztályán.
- [6] A felperest 13 óra 10 perckor vették fel a III. rendű alpereshez, ahol a 14 órakor megkezdett előkészítést követően az MRI vizsgálat 14 óra 47 perckor fejeződött be, és a leletet 16 óra 17 perckor adták át a felperes részére.
- [7] A felperes 18 óra körül érkezett meg a Kórházba, ahol másnap délelőtt megoperálták. A műtét során a felperesnél extrém nagy kiterjedésű „kiszakadt” porckorongsérvet észleltek. Az V. ágyéki csigolyához tartozó porckorong egy részlete a gerinccsatorna fele sérvesedett és alapjáról le is szakadt.
- [8] Az azóta elvégzett újabb műtét ellenére a felperes nem nyerte vissza a vizelet- és székletürítési képességét, egészségkárosodása mintegy 60%-os. Az alsótest harmadára kiterjedő érzőkéességvesztést a 2004. szeptember 27-én, a reggeli órákban visszafordíthatatlanul kialakult cauda szindróma idézte elő.

A kereseti kérelem és az alperesek védekezése

- [9] A felperes keresetében 20.000.000 forint nem vagyoni kártérítés

megfizetésére kérte kötelezni egyetemlegesen az alpereseket. A felperes különböző jogcímenen vagyoni kártérítést is igényelt az alperesektől.

- [10] Hivatkozott arra, hogy az I. és III-IV. rendű alperesek által nyújtott ellátás nem felelt meg az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. törvény (a továbbiakban: Eütv.) 77. § (3) bekezdése szerinti gondossági követelménynek.
- [11] Állította, hogy indokolatlanul várakoztatták, nem tartották be a sürgősségi ellátás előírásait, ezért késedelmesen került sor a műtetre, holott 6 órán belüli operációval megelőzhető lett volna a maradandó egészségkárosodása. Kifogásolta, hogy a II. rendű alperes nem küldött mentőt részére.
- [12] Az I. rendű alperes a kereset elutasítását kérte. Állította, hogy a felperest a szükséges vizsgálatok elvégzését követően haladéktalanul beutalta a megfelelő eszközökkel rendelkező intézménybe.
- [13] A II. rendű alperes védekezése szerint a felperes nem volt életveszélyben, ezért nem szorult mentésre.
- [14] A III. rendű alperes ellenkérelme is a kereset elutasítására irányult. Elévülési kifogása mellett hivatkozott arra, hogy az előírt diagnosztikai vizsgálatokat a felperes várakoztatása nélkül, soron kívül elvégezte és a leletet haladéktalanul átadta a felperes részére.
- [15] A IV. rendű alperes vitatta az okozati összefüggést a tevékenysége és a felperes kialakult állapota között.
- [16] A II. és a IV. rendű alpereseket támogató beavatkozók szintén a kereset elutasítását kérték.

Az első- és másodfokú ítélet

- [17] Az elsőfokú bíróság ítéletével a keresetet elutasította.
- [18] A III. rendű alperes elévülési kifogását nem tartotta megalapozottnak figyelemmel arra, hogy a felperes 5 éven belüli felszólító levele az elévülést megszakította.
- [19] Indokolása szerint az aggálytalan szakértői vélemény alapján egyértelműen megállapítható volt, hogy a cauda szindróma heveny kialakulásának nincsenek előtűnetei, nem ismert olyan módszer vagy eljárás, amely alkalmas lenne a megelőzésére.
- [20] Rögzítette azt is, hogy az irreverzibilis idegkárosodás szeptember 27-én a reggeli órákban már azelőtt bekövetkezett, mielőtt a felperes megérkezett az I. rendű alperesi háziiorvosi rendelőbe. A károsodás pedig nem fokozódott a felperes ellátása során, ezért nincs okozati összefüggés az I. és a III-IV. rendű alperesek által nyújtott ellátás és a felperes egészségkárosodása között.
- [21] Emellett rámutatott arra, hogy a műtét 6 órán belüli elvégzése irreális elvárás, az orvos-szakmai szabályok szerint sérvesedés esetén 24-48 órán belül kell elvégezni a műtétet, amely a felperes

esetében megtörtént.

- [22] A felperes fellebbezése folytán eljáró másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét helyes indokai alapján helybenhagyta.
- [23] Kiemelte, hogy az ítéletkezés alapjául elfogadott egyesített szakértői vélemény és annak kiegészítései ellentmondásmentes, kimerítő és világos választ adtak valamennyi szakkérdésre.
- [24] Egyértelműen bizonyítottanak találta azt is, hogy a felperes jelenlegi állapota a 2004. szeptember 27-én a reggeli órákban jelentkező cauda szindrómára vezethető vissza és a tünetek kb. 1 óra alatt alakultak komplett cauda szindrómává, majd a károsodás 1-2 óra alatt véglegessé vált.
- [25] Hangsúlyozta, hogy a károsodás nem lett volna elkerülhető akkor sem, ha az I-IV. rendű alperesek más módon jártak volna el, illetve akkor sem, ha - az I-IV. rendű alperesek eljárásának köszönhetően - hamarabb operálták volna meg a felperest.

A felülvizsgálati kérelem és ellenkérelmek

- [26] A jogerős ítélet ellen a felperes terjesztett elő felülvizsgálati kérelmet, amelyben kérte, hogy a Kúria a jogerős ítéletet helyezze hatályon kívül és hozzon a kereseti kérelemnek megfelelő új határozatot. Másodlagosan az elsőfokú vagy másodfokú bíróságot kérte új eljárásra, és új határozat meghozatalára utasítani.
- [27] Állította, hogy az elsőfokú bíróság eljárása sértette a polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény (a továbbiakban: Pp.) 3. §, 163-164. § rendelkezéseit, a 213. § (1) bekezdését, a 206. § (1) bekezdését, valamint a 221. § (1) bekezdésében foglaltakat.
- [28] A felperes hivatkozott arra, hogy a jogerős ítélet indokolása ellentmondásos, mivel az egyik megállapítása alapján az okozati összefüggés bizonyított és az alperesek egyedül a kimentéssel mentesülhetnek a felelősség alól a fordított bizonyítási teher alapján, míg a másik, a szakvéleményre alapozott megállapítása alapján kizárt az okozati összefüggés, így kimentésre nem volt szükség.
- [29] Érvelése szerint az alperesek a per során a kártérítési felelősség alól nem mentették ki magukat annak ellenére, hogy a terhükre a jogszabálysértő magatartás bizonyított volt.
- [30] Hivatkozott arra is, hogy sérült a jogorvoslathoz való joga, az ítéletből nem állapítható meg az előterjesztett kereseti kérelemben foglaltak minden egyes részére vonatkozó döntés.
- [31] Állította, hogy az általa kezdeményezett indítványok elmaradtak, a betegjogok megsértését a bíróságok nem értékelték.
- [32] Kifogásolta, hogy bár rámutatott arra, hogy a szakértői vélemény hibáira, ellentmondásaira és hiányosságaira, az eljáró bíróságok ezeket nem vették figyelembe.
- [33] Hivatkozott továbbá arra, hogy nem valósult meg a tisztességes eljárás és a bírói pártatlanság követelménye sem.

- [34] Állította, hogy nem történt meg az Orvosi Kamara Etikai Kódex Eütv.-be is beépített több szabálysértésének elbírálása.
- [35] Az I. rendű alperes felülvizsgálati ellenkérelmében elsődlegesen a felperes felülvizsgálati kérelmének az elutasítását kérte a Pp. 273. § (1) bekezdése alapján, másodlagosan a jogerős ítélet hatályában fenntartását.
- [36] A II. rendű alperes a jogerős - mint érdemben helyes - ítéletet kérte hatályában fenntartani.
- [37] A III. rendű alperes felülvizsgálati ellenkérelmében elsődlegesen a felperes felülvizsgálati kérelmének érdemi vizsgálat nélküli elutasítását, másodlagosan a jogerős ítélet hatályában fenntartását kérte.
- [38] A IV. rendű alperes felülvizsgálati ellenkérelmében elsődlegesen szintén a felperes felülvizsgálati kérelmének érdemi vizsgálat nélküli elutasítását, másodlagosan a jogerős ítélet hatályában fenntartását kérte.
- [39] A II. és IV. rendű alpereseket támogató beavatkozók felülvizsgálati ellenkérelmet nem terjesztettek elő.

A Kúria döntése és jogi indokai

- [40] A felülvizsgálati kérelem alaptalan.
- [41] Mivel a felperes jogi képviselője részére a másodfokú ítélet a Pp. 394/B. § (2) bekezdése alapján történő joghatályos kézbesítése 2018. szeptember 17. napján történt meg, ezért a felperes felülvizsgálati kérelme nem tekinthető elkésztettnek, azt a Kúria érdemben bírálta felül.
- [42] A Kúria a jogerős ítéletet a Pp. 270. § (2) és a 275. § (2) bekezdése alapján a felülvizsgálati kérelem keretei között, a Pp. 272. § (2) bekezdése szerint megjelölt jogszabálysértések tekintetében vizsgálta felül.
- [43] A felperes a felülvizsgálati kérelmében a Pp. 3. §, 163-164. § rendelkezéseit, a 213. § (1) bekezdését, a 206. § (1) bekezdését, valamint a 221. § (1) bekezdésében foglaltak megsértését jelölte meg. Erre figyelemmel a Kúria csak azt vizsgálhatta, hogy az eljárás bíróságok a lefolytatott eljárásuk során megsértették-e a fenti jogszabályokat.
- [44] Az eljárás bíróságoknak a perbeli esetben a felperes keresete alapján az alpereseknek kizárólag a polgári jogi felelősségét kellett vizsgálniuk, melynek alapja az elvárható gondos magatartás. Ennek a kereteit adja az Eütv. és a szakmára vonatkozó egyéb jogszabályok, szakmai irányelvek és végső soron az íratlan szakmai szokások is.
- [45] A kár bizonyítása mellett a felperest terheli annak bizonyítása is, hogy fennáll az okozati összefüggés a bekövetkezett egészségkárosodása és az alperesek magatartása között.

- [46] Az EBH2009. 1956. számú elvi határozatban már kifejtettek szerint az egészségügyi szolgáltató felelősség alóli mentesüléséhez az igényérvényesítés alapjául szolgáló egészségkárosodásnak az alperes tevékenységéhez kapcsolódó valamennyi lehetséges oka tekintetében bizonyítania kell eljárásának az Eütv. 77. § (3) bekezdésében előírt gondosságát, vagy azt, hogy az egészségkárosodás szakmai szabályszegése vagy mulasztása hiányában is bekövetkezett volna.
- [47] Fentiek alapján a bíróságoknak csak a fenti körben, a szükséges keretben kell a bizonyítást lefolytatniuk, nincs arra jogszabályi kötelezettségük, hogy a felperes - az ügy lényegét nem érintő - minden egyes hivatkozását érdemben vizsgálják.
- [48] A Kúria megállapította, hogy a kirendelt igazságügyi szakértő a bíróság által feltett, az ügy érdemét érintő kérdésekre kimerítő válaszokat adott, ezek alapján a jogvita eldönthető volt, a felperes betegségének az oka, és az ennek folytán kialakult egészségkárosodása teljes körűen tisztázást nyert.
- [49] A szakértői vélemény és annak kiegészítése egyértelműen véleményezte, hogy a felperesnél 2004. szeptember 27-én a gerincvelőből kilépő perifériás ideggyökök károsodása azonnal kialakult, és ez az alperesek által nyújtott egészségügyi ellátással nem volt közvetlen okozati összefüggésben. A szakértői vélemény e kérdésben is kellően határozott volt, azzal kapcsolatosan a Pp. 182. § (3) bekezdésében írt aggályok nem merültek fel. A szakértői vélemény a rendelkezésre álló egészségügyi dokumentáció alapján részletesen elemezte a felperes betegségét, annak lefolyását, a maradandó egészségkárosodása kialakulásának okait és kellő magyarázattal szolgált ezeknek alperesek által nyújtott egészségügyi ellátásokhoz való viszonyáról, a vélemény szakmai helyessége iránt az eljáró bíróságokban kétségek nem merülhettek fel.
- [50] Megállapítható, hogy a felperes által kifogásolt szakértői vélemény az egyéb peradatokkal sem állt ellentmondásban, a tartalmi követelményeknek megfelelt, a feltett kérdésekre következetesen és ellentmondásmentesen válaszolt, az eljáró bíróságok a bizonyítékok mérlegelése során kellő alappal vették figyelembe ítélezésük során. További olyan - a per eldöntése szempontjából releváns - szakkérdés nem merült fel, amely további tisztázásra szorult volna, így e tekintetben sem terheli mulasztás az eljáró bíróságokat.
- [51] Az aggálytalan szakértői vélemény alapján az volt megállapítható, hogy a felperes egészségkárosodása 2004. szeptember 27-én a reggeli órákban véglegessé vált és annak mértékét sem befolyásolhatta már egyik alperes magatartása sem, a felperes állapota a tünetek kialakulásától a műtét időpontjáig nem változott. Erre figyelemmel az alperesek kártérítési felelőssége nem volt megállapítható. Amennyiben pedig az oksági összefüggés kizárható, nincs olyan bizonyítatlan tény, amely a Pp. 182. § (3) bekezdése alapján új szakértő kirendelését indokolná.
- [52] Az eljáró bíróságok egyezően jutottak arra a következtetésre, hogy az I. és III-IV. rendű alperesek a tőlük elvárható együttműködést

tanúsították annak érdekében, hogy a felperes a lehető legrövidebb időn belül műtéti ellátásban részesüljön, így a tőlük elvárható gondos magatartást tanúsították.

- [53] Fentiek alapján megállapítható, hogy a felperes egészségkárosodása sorsszerűen, az alperesek magatartásától függetlenül, elkerülhetetlenül és visszafordíthatatlanul következett be, a felperes által kifogásolt alperesi magatartások az egészségkárosodásának kialakulásában nem játszottak szerepet. Erre tekintettel nem volt olyan további szakkérdés, és egyéb bizonyításra szoruló tényállítás, amely bizonyítási eljárás során ne tisztázódott volna és szerepet játszott volna a felperes perbeli maradandó egészségkárosodásának kialakulásában.
- [54] Fentiek alapján a felperes által hivatkozott Pp. 206. § (1) bekezdésének a megsértése nem volt megállapítható, az eljárás bíróságok a szükséges mértékű bizonyítást lefolytatták, annak eredményét okszerűen mérlegelték, és helyesen jutottak arra a következtetésre, hogy az alperesek polgári jogi felelőssége a perbeli esetben nem áll fenn.
- [55] Utal arra is a Kúria, hogy a felperes az eljárás bíróságok részéről semmilyen olyan konkrét magatartásra nem hivatkozott, amelyből a tisztességes eljárás vagy a bírói pártatlanság sérelme megállapítható lenne.
- [56] A kifejtettek tekintettel a Kúria a Pp. 275. § (3) bekezdése alapján a jogerős ítéletet hatályában fenntartotta, mert az mindenben megfelelt az irányadó jogszabályoknak.

Záró rész

- [57] A Kúria a pervesztes felperest a Pp. 270. § (1) bekezdése szerint alkalmazandó Pp. 78. § (1) bekezdése alapján kötelezte az I-IV. rendű alperesek részére a jogi képviseletükkel felmerült felülvizsgálati eljárási költség megfizetésére, amelynek összegét a 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 3. § (5) bekezdése és (6) bekezdés alapján mérlegeléssel állapította meg. A mérlegelés során a bíróság figyelembe vette az alperesi jogi képviselők által a felülvizsgálati eljárásban kifejtett tevékenységet.
- [58] A II. és IV. rendű alpereseket támogató beavatkozóknak ismert költségük nem merült fel, így arról a Kúria nem rendelkezett.
- [59] A felperes személyes költségmentessége folytán le nem rótt, az illethekekről szóló 1990. évi XCIII. törvény 50. § (1) bekezdése szerint számított felülvizsgálati eljárási illetheket a 6/1986. (VI. 26.) IM rendelet 14. §-a alapján az állam viseli.
- [60] A Kúria a felülvizsgálati kérelmet a Pp. 274. § (1) bekezdése alapján tárgyaláson kívül bírálta el.

Budapest, 2020. február 19.

Dr. Döme Attila s.k. a tanács elnöke, Dr. Farkas Antónia s.k.

előadó bíró, Salamonné dr. Piltz Judit s.k. bíró

A kiadmány hiteléül:

bírósági ügyintéző

HM